

CONSILIUL PENTRU PREVENIREA ȘI ELIMINAREA DISCRIMINĂRII ȘI ASIGURAREA EGALITĂȚII

СОВЕТ ПО ПРЕДУПРЕЖДЕНИЮ И ЛИКВИДАЦИИ ДИСКРИМИНАЦИИ И ОБЕСПЕЧЕНИЮ РАВЕНСТВА
COUNCIL ON THE PREVENTION AND ELIMINATION OF DISCRIMINATION AND ENSURING EQUALITY

Adresa: Republica Moldova, Chișinău, MD-2004
bd. Ștefan cel Mare și Sfânt nr.180, bir. 405
tel.: +373 (0) 22 21-28-17
www.egalitate.md

Адрес: Республика Молдова, Кишинёв, MD-2004
бул. Стефан чел Маре, 180, каб. 405
тел.: +373 (0) 22 21-28-17
www.egalitate.md

DECIZIE din 30 septembrie 2021 cauza nr. 16/21

Membrii Consiliului participanți la ședința de deliberare:

Ian FELDMAN – președinte
Svetlana DOLTU – membră
Andrei BRIGHIDIN – membru
Victorina LUCA – membră
Evghenii Alexandrovici GOLOȘCEAPOV – membru

au examinat, în ședință online, susținerile scrise și verbale ale

petiționarului: XXXXX

reclamațiilor: YYYYYY, Agenția Națională pentru Sănătate Publică, Primăria comunei Bălăbănești, Inspectoratul de Poliție Criuleni Sectorul de poliție nr. 2,

au deliberat, în ședință închisă, cu privire la următoarele.

I. Obiectul plângerii

Discriminare pe criteriul locului de trai în exercitarea dreptului la viață privată.

II. Admisibilitatea obiectului plângerii

Plângerea corespunde cerințelor art. 13 din Legea cu privire la asigurarea egalității nr. 121/2012 și nu ridică excepțiile de inadmisibilitate prevăzute de pct. 42 din Regulamentul cu privire la activitatea Consiliului pentru prevenirea și eliminarea discriminării și asigurarea egalității aprobat prin Legea nr. 298/2012.

III. Susținerile părților

Alegațiile petiționarului

- 3.1 Petiționarul susține că vecinul său a construit un atelier de prelucrare a lemnului în curte, fără a înregistra afacerea. Acesta afirmă că în timpul activității de prelucrare a lemnului se produce un zgomot insuportabil. Petiționarul notează că zgomotul produs de activitatea vecinului îi afectează sănătatea și viața privată

Susținerile reclamațiilor

- 3.2 **Reclamatul, proprietarul gospodăriei vizate în plângere**, comunică că, într-o șură din gospodăria personală, și-a instalat câteva strunguri pentru lemnărie. Reclamatul susține că ele au fost procurate și instalate pentru necesitățile personale. Acesta informează că frații XXXXX (XXXXX și WWWW) ambii locuiesc în accesași gospodărie au un atelier de tâmplărie, respectiv s-a gândit că nu va fi o problemă. Mai mult acesta susține că la început s-au împăcat bine. După un timp au început să scrie plângeri pentru că este zgomot. Acesta notează că zgomotul produs de la atelierul lor este mult mai mare și a trebuit să rezolve singur această problemă. Reclamatul informează că după aceasta s-a iscat și problema cu apa de ploaie care se scurgea în

stradă și îl deranja pe petiționar. Acesta susține că și această problemă a fost rezolvată de el. Mai târziu s-a depus plângere la Î.C.S. „Red Union Fenosa” S.A. Reclamatul afirmă că nu cunoaște esența plângerii, dar după aceasta reprezentanții companiei i-au schimbat un automat de la contor, instalându-i unul mai slab. Reclamatul susține că din această cauză nu mai putea lucra. După asta a urmat plângeri la organele cadastrale, poliție, fisc, primărie, președinte și prim ministru, toate fiind depuse de petiționar. Reclamatul susține că petiționarul îl amenință că este un om influent și îi va face probleme. Acesta informează că a fost și amendat și interogat și, în gospodăria acestuia, au fost petrecute mai multe verificări. Reclamatul susține că, din moment ce încerca să lucreze la strung, petiționarul chema poliția, invocând deranjul produs de zgomot. Reclamatul nu înțelege cum îl deranjează zgomotul de la tâmplărie dacă atelierul petiționarului tot așa zgomot produce. Reclamatul notează că a fost amenințat de către polițistul de sector, dându-i de înțeles că nu știe cu cine se leagă. Reclamatul susține că el este discriminat și menționează că petiționarul peste tot unde se prezintă este nemulțumit și face scandal. Acesta susține că petiționarul anume din acest considerent a fost alungat din armata sovietică, pentru că depunea diverse denunțuri și plângeri neîntemeiate.

- 3.3 **Agencia Națională pentru Sănătate Publică** informează că problema expusă de petiționar (incomoditatea produsă de zgomotul din gospodăria vecină) a fost examinată de către specialiștii acesteia. În acest sens, s-a dispus o investigație la fața locului, pentru un control inopinat, însă măsurarea nivelului de zgomot nu a fost posibilă din cauza că proprietarul nu a permis accesul. Astfel, reprezentanții Agenției Naționale pentru Sănătate Publică (CSP Chișinău) s-au prezentat în luna septembrie 03.09.2020 și respectiv 10.09.2020 pentru efectuarea măsurărilor solicitate împreună cu reprezentanții organelor de poliție. Efectuarea măsurărilor de către specialiștii CSP Chișinău a fost imposibilă din motivul îngrădirii accesului pe teritoriul său privat. Prin urmare, persoanei vizate i-a fost aplicată amendă pentru îngrădirea accesului, faptul refuzului a fost consemnat într-un proces-verbal, semnat de reprezentanții organelor poliției, CSP Chișinău și petiționar. Ulterior, petiționarului i-a fost comunicată informația (scrisorile nr. 02/10-209 din 11.09.2020, nr.02-10/274 din 17.12.2020, nr. 0-312/21 din 02.01.2021) precum că măsurările pot avea loc doar dacă se permite accesul sau în situația în care polițistul asigură intervenția corespunzătoare. CSP Chișinău notează că dat fiind atribuțiile limitate, nu are posibilitatea de realiza măsurările necesare și satisfacerea cerințelor petiționarului.
- 3.4 Referitor la zona de protecție sanitară, prevăzută pentru agenții economici, criteriile prevăzute de NCM 13.01.05.2019 explică că obiectivul la care se face referire în speța dată nu este constatat ca agent economic. Astfel, comunică că în adresa CSP Chișinău nu a parvenit cerere cu privire la coordonarea amplasării în localitatea susmenționată a activității atelierului de prelucrare a lemnului, de solicitare a actului permisiv pentru activitatea de întreprinzător. Prin scrisoarea Serviciului Fiscal de Stat din 24 septembrie 2020 nr. 26-10/1-06/41929 se confirmă faptul că în cadrul ultimului controlului fiscal exercitat la data de 14.08.2020 prin metoda faptică a contribuabilului vizat, nu a fost stabilită desfășurarea activității de întreprinzător. Suplimentar, se notează că contravenția prevăzută la art. 263 alin. (4) desfășurarea unei activități de întreprinzător în lipsa actelor permissive, eliberate de autoritatea competentă în temeiul legii, se examinează și se sancționează de către angajații subdiviziunilor subordonate ale Ministerului Afacerilor Interne care exercită atribuțiile poliției, conducătorii direcțiilor generale finanțe ale unităților administrativ-teritoriale și adjuncții lor.
- 3.5 **Centrul de Sănătate Publică Chișinău (în continuare CSP Chișinău)** informează că în adresa acestora au fost înaintate mai multe solicitări cu privire la măsurarea zgomotului produs în gospodăria petiționarului de către vecinul acestuia. Petiționarul a

susținut că vecinul său desfășoară o activitate economică ilicită în urma căreia, periodic, se produce zgomot care creează incomodități de trai și afectează sănătatea.

- 3.6 CSP Chișinău menționează că și-a îndeplinit totalitatea atribuțiilor în raport cu problema petiționarului. Astfel, la data de 24 august 2020, în adresa CSP Chișinău a parvenit solicitarea petiționarului de a efectua măsurări a nivelului de zgomot produs în gospodăria vecină. La data de 03.09.2020, la solicitarea CSP Chișinău, a fost solicitată implicarea Inspectoratului de Poliție Criuleni, sat. Bălăbănești prin telefonograma nr.02-10/26 din 07.09.2020. A fost realizată deplasarea în satul Bălăbănești unde la locul domiciliului a vecinului petiționarului, a fost întocmit procesul-verbal din 03.09.2020 unde a fost constatat faptul că acesta este acasă și că zgomotul lipsește. Procesul-verbal a fost semnat de reprezentanții CSP Chișinău, inspectorul de poliție, inclusiv de petiționar. La 10.09.2020, în baza Delegației de control nr.31 din 10.09.2020, CSP Chișinău a efectuat control inopinat repetat la domiciliul persoanei în privința căreia a fost depusă plângerea. Fiind la locul supus examinării, reprezentanții CSP Chișinău, ofițerul superior de sector, în prezența petiționarului, au constatat că proprietarul gospodăriei vizate a interzis accesul persoanelor pe teritoriul său pentru examinarea sursei de zgomot. Pe acest fapt a fost întocmit procesul-verbal nr. 8763 din 10.09.2020 contrasemnat asemenea de toți reprezentanții inclusiv petiționar. La fel de către organele de poliție Criuleni, a fost întocmit proces-verbal contravențional prin care a fost aplicată amenda de 300 lei pentru neacordarea accesului inspectorilor spre examinarea cazului (CSP Chișinău nu dispune de o copie a procesului-verbal de sancționare). La data de 01.12.2020 petiționarul se adresează către Procurorul General al RM, cu aceeași solicitare, care după competență a fost remisă Procuraturii Criuleni. Tot aici a fost sesizat și Serviciul Fiscal de Stat, Inspectoratul de Poliție Criuleni, Inspecția de Stat în Construcții, Centrul de Sănătate Publică Chișinău, Primăria comunei Bălăbănești. La 27.01.2021 Ministerul Sănătății, Muncii și Protecției Sociale, Ministerul Afacerilor Interne, primesc spre examinare o cerere cu solicitări exacte
- 3.7 Referitor la proba audio anexată la cauza 16/21, CSP Chișinău explică faptul că este în imposibilitate de a constata nivelul de zgomot în bază de probă audio/video, o, metodologie de stabilire a depășirii nivelului de zgomot este absolut strictă și se efectuează doar la locul depistării zgomotului. Materialul a fost vizionat, reprezintă o-secvență de 10-15 secunde, înregistrat pe timp de zi. Respectiv, pe lângă cele menționate mai sus, considerăm că proba este insuficientă și irelevantă pentru constatarea nivelului de zgomot. CSP Chișinău nu exclude prezenta zgomotului însă este în imposibilitate de sine stătător de a soluționa cauza dată, ori, nu dispune de cadrul legal permisiv. CSP Chișinău în lipsa permisiunii proprietarului atelierului de a efectua măsurările respective, poate fi doar atras în procesul contravențional de către autoritățile competente ca organ specializat pentru efectuarea respectivelor măsurări.
- 3.8 Referitor la întrebarea de ce nu s-a recurs la aplicarea normelor prevăzute de Regulamentul sanitar privind normativele admise de emiteră a zgomotului și a vibrației la desfășurarea activităților de comerț interior aprobat prin HG 181/2019, explicăm că Regulamentul sanitar privind normativele admise de emiteră a zgomotului și a vibrației la desfășurarea activităților de comerț interior stabilește nivelurile admise ale zgomotului și vibrației pentru populație la desfășurarea activităților de comerț interior de către unitățile comerciale. Prevederile acestui Regulament se aplică, pentru toate persoanele fizice și juridice, indiferent de tipul de proprietate și de forma organizatorico - juridică, care desfășoară activități în domeniul comerțului interior. Acest Regulament are drept scop asigurarea condițiilor inofensive de trai pentru populație în cazurile desfășurării activităților de comerț interior de către unitățile comerciale amplasate în edificiile blocurilor locative, publice, anexate la acestea și unitățile comerciale

- amplasate pe teritoriul zonelor rezidențiale ale localităților urbane și-rurale.
- 3.9 Suplimentar, din materiale de care dispune la moment CSP Chișinău, se constată faptul că în curtea persoanei vizate, nu este înregistrată nici o activitate economică. Acest fapt se confirmă prin Scrisoarea nr. 26-10/1-06/41929 din 24 septembrie 2020 emisă de Serviciul Fiscal de Stat În același context, din materialele de care dispun, informează că zgomotul nu este unul permanent, ci are un caracter periodic. Timpul constatării zgomotului a fost în zile de vineri respectiv sâmbătă și se creează impresia că activitatea în atelier se constată mai mult în zilele de weekend. Mai mult ca atât, Primăria a confirmat legalitatea aflării construcției cu nr. Cadastral 3111 199321.06 cu suprafața de 165,6 m2 la Departamentul Cadastru Criuleni, în baza procesului verbal de recepție finală din 02.09.2020 la care face referire petiționarul.
- 3.10 În opinia CSP Chișinău pentru întreprinderea măsurilor legale de care dispune, CSP Chișinău admite implicarea în soluționarea acestui caz, doar în situația în care ar obține accesul garantat la sursa de zgomot aflată pe teritoriul privat ori atragerea CSP Chișinău în procesul contravențional ca organ abilitat în efectuarea măsurărilor nivelului de zgomot în cazul în care acest proces contravențional ar fi inițiat de organele abilitate pentru constatarea abaterii de la prevederile legislației. La materialele dosarului, este prezent un contract (copie) în care reclamatul se prezintă a fi prestator de servicii în domeniul tâmplăriei. Pe acest fapt, considerăm că ar putea fi sesizate organele de poliție, pentru desfășurarea activității de întreprinzător în lipsa, actelor permissive, eliberate de autoritatea competentă.
- 3.11 În concluzie, CSP Chișinău consideră absolut neîntemeiată plângerea și menționează că pe marginea problemei invocate de către petiționar au fost întreprinse toate măsurile legale posibile. La capitolul propunerii, se sugerează sesizarea organelor competente în ordinea pentru stabilirea legalității și după caz a ilegalității activității economice persoanei vizate.
- 3.12 **Inspectoratul de poliție Criuleni** aduce la cunoștință că, în rezultatul documentării, exercitând atribuțiile impuse prin Legea nr. 320 *cu privire la activitatea Poliției și statutul polițistului*, precum și a prevederilor art. 385 Cod contravențional al RM, organul de constatare din cadrul entității a emis decizia la propria convingere în urma colectării și administrării probelor privind existența sau inexistența contravenției fapt despre care petiționarul a fost informat, în ordinea stabilită, că în caz de dezacord cu decizia primită este în drept să o conteste conform prevederilor art. 448 alin. 1) Cod contravențional al RM. La compartimentul expunerii opiniei precum și înaintarea propunerilor asupra neînțelegerilor iscate între petiționar și vecin, informează că, potrivit Legii 288 din 16.12.2016, funcționarul public cu statut special exercită puterea publică doar în condițiile legii, apăra drepturile și libertățile fundamentale ale persoanei prin activități de menținere, asigurare și restabilire a ordinii și securității publice, de prevenire, investigare și de descoperire a infracțiunilor și contravențiilor dacă acestea au fost constatate în modul stabilit de actele normative. Concomitent, nu se admite punerea în seama Poliției a altor atribuții decât a celor prevăzute de prezenta lege.
- 3.13 **Primăria comunei Bălăbănești** notează că a examinat în repetate rânduri plângerile petiționarului privind acțiunile pretins ilegale ale vecinului, care desfășoară activitate de prelucrare a lemnului în atelierul aferent gospodăriei sale și e deranjat de zgomotul produs. Primăria informează că, toate construcțiile de pe terenul situat în strictă vecinătate cu gospodăria petiționarului, respectiv, terenul pentru construcții, nr. cadastral 3111199.321, suprafața 0,1837, ha, proprietar ZZZZZ, amplasat în r-nul Criuleni, corn. Bălăbănești, s. Bălăbănești, str. Meșterilor, 3 sunt înregistrate la Î.P., Agenția Servicii Publice, Departamentul Cadastru Criuleni, temeiul înscrierii - Proces verbal de recepție finală din 02.09.2020.
- 3.14 Aceasta menționează că cererea dată a fost examinată anterior de către reprezentanții

administrației publice locale împreună cu specialiștii din diverse ramuri (DDF Criuleni, CSP Chișinău, IP Criuleni ș.a.) cu deplasare la fața locului. În urma vizitelor la domiciliul, a discuțiilor cu ambii proprietari s-a ajuns la o înțelegere, la un consens. Astfel, petiționarul, la data de 29.05.2017, a semnat o declarație prin care comunică că nu mai are careva pretenții/că vecinii au găsit numitor comun și s-au împăcat, însă, cu părere de rău, problema dată reapare de fiecare dată când vecinii se ceartă din nou.

- 3.15 Totodată informează că specialiștii CSP Chișinău s-au deplasat la fața locului pentru evaluarea și efectuarea măsurărilor nivelului zgomotului, însă nu a fost posibilă efectuarea măsurărilor zgomotului din motivul accesului interzis în gospodărie. Conform informației IP Criuleni (scrisoarea nr.10693 din 28.10.2020) s-a stabilit că, reclamatul nu efectuează lucrări de reconstrucție sau alte lucrări, însoțite de zgomot, în încăperile din gospodăria sa, între ora 18.00 până la ora 8.00.

IV.Dreptul național și internațional relevant

- 4.1 **Constituția Republicii Moldova prin art. 16 alin. (2)** prevede că toți cetățenii Republicii Moldova sunt egali în fața legii și a autorităților publice, fără deosebire de rasă, naționalitate, origine etnică, limbă, religie, sex, opinie, apartenență politică, avere sau de origine socială.
- 4.2 **Legea cu privire la asigurarea egalității nr. 121/2012 la art. 1 alin. (1)** stabilește că scopul prezentei legi este prevenirea și combaterea discriminării, precum și asigurarea egalității tuturor persoanelor aflate pe teritoriul Republicii Moldova în sferile politică, economică, socială, culturală și alte sfere ale vieții, fără deosebire de rasă, culoare, naționalitate, origine etnică, limbă, religie sau convingeri, sex, vârstă, dizabilitate, opinie, apartenență politică sau orice alt criteriu similar; **art. 2** oferă definiția discriminării indirecte ca fiind orice prevedere, acțiune, criteriu sau practică aparent neutră care are drept efect dezavantajarea unei persoane față de o altă persoană în baza criteriilor stipulate de prezenta lege, în afară de cazul în care acea prevedere, acțiune, criteriu sau practică se justifică în mod obiectiv, printr-un scop legitim și dacă mijloacele de atingere a aceluși scop sînt proporționale, adecvate și necesare; **art. 3** stabilește că subiecți în domeniul discriminării sunt persoanele fizice și juridice din domeniul public și privat; **art. 6** stabilește că orice formă de discriminare este interzisă. Promovarea unei politici sau efectuarea unor acțiuni sau inacțiuni care încalcă egalitatea în drepturi a persoanelor trebuie să fie înlăturată de autoritățile publice competente și sancționată conform legislației.
- 4.3 **Codul civil nr. 1107/2002 la art. 10 alin. (1)** stabilește că persoanele fizice și juridice participante la raporturile juridice civile trebuie să își exercite drepturile și să își execute obligațiile cu bună-credință, în acord cu legea, cu contractul, cu ordinea publică și cu bunele moravuri. Buna-credință se prezumă până la proba contrară; **art. 587 alin. (1)** stipulează că proprietarul terenului sau al unui alt bun imobil nu poate interzice influența pe care o exercită asupra bunului său gazul, aburul, mirosul, funinginea, fumul, zgomotul, căldura, vibrația sau o altă influență similară provenită din terenul vecin dacă nu împiedică proprietarul în folosirea bunului sau dacă încalcă nesemnificativ dreptul acestuia; **art. 588 alin. (1)** prevede că proprietarul poate cere interzicerea ridicării sau exploatării unor construcții sau instalații despre care se poate afirma cu certitudine că prezența și utilizarea lor atentează în mod inadmisibil asupra terenului său.
- 4.4 **Legea privind administrația publică locală nr. 436/2006 la art. 14 alin. (2) lit. z¹)** statuează pornind de la domeniile de activitate ale autorităților administrației publice locale de nivelul întâi stabilite la art.4 al Legii privind descentralizarea administrativă, consiliul local dispune consultarea publică, în conformitate cu legea, a proiectelor de decizii în problemele de interes local care pot avea impact economic, de mediu și

social (asupra modului de viață și drepturilor omului, asupra culturii, sănătății și protecției sociale, asupra colectivităților locale, serviciilor publice), precum și în alte probleme care preocupă populația sau o parte din populația unității administrativ-teritoriale; **art. 29 alin. (2) lit. t)** statuează că pornind de la domeniile de activitate ale autorităților administrației publice locale de nivelul întâi, stabilite la art.4 alin.(1) din Legea privind descentralizarea administrativă, primarul în teritoriul administrat constată încălcările legislației în vigoare comise de persoane fizice și juridice în teritoriul administrat, ia măsuri pentru înlăturarea sau curmarea acestora și, după caz, sesizează organele de drept, acestea fiind obligate să reacționeze cu promptitudine, în condițiile legii, la solicitările primarului.

- 4.5 **Legea cu privire la activitatea Poliției și statutul polițistului nr. 320/2012 la art. 6 alin. (2)** stabilește că poliția cooperează cu autorități ale administrației publice centrale și locale în vederea realizării atribuțiilor sale, prevederilor documentelor de politici naționale în domeniul de prevenire și combatere a infracționalității, de menținere a ordinii și securității publice, implicând în aceste activități și societatea civilă; **art. 19 lit. d)** stipulează că în domeniul prevenirii infracțiunilor și a contravențiilor, Poliția asigură reacționarea promptă la sesizările despre infracțiuni și contravenții, aduce la cunoștința autorităților administrației publice respective evenimentele care i-au devenit cunoscute și care pun în pericol siguranța personală, socială și a statului și cer o reacționare promptă; **art. 21 alin. (1) lit. a)** prevede că în domeniul de menținere, asigurare și restabilire a ordinii și securității publice, al protecției drepturilor și intereselor legitime ale persoanei și comunității, Poliția desfășoară activități de menținere a ordinii și securității publice, a siguranței persoanelor, de identificare și contracarare a acțiunilor ce atentează la viața, libertatea, sănătatea și integritatea persoanelor, a proprietății private sau publice, precum și a altor interese legitime ale comunității; **art. 23 alin. (2)** stipulează că subdiviziunile teritoriale ale Poliției informează, periodic sau la cerere, autoritățile administrației publice locale despre starea infracțională, despre măsurile întreprinse pentru prevenirea și descoperirea infracțiunilor și contravențiilor, pentru menținerea ordinii și securității publice și solicită sprijinul acestor autorități în legătură cu măsurile ce se impun pentru prevenirea și combaterea criminalității și menținerea ordinii și securității publice în unitatea administrativ-teritorială respectivă.
- 4.6 **Legea privind supravegherea de stat a sănătății publice nr. 10/2009 la art. 2** oferă definiția evaluării riscurilor pentru sănătate ca fiind estimarea gradului în care expunerea la factorii de risc din mediul natural, de viață, ocupațional și de odihnă, precum și la cei rezultați din stilul de viață individual sau comunitar, influențează starea de sănătate a populației; definiția riscului pentru sănătate ca fiind probabilitatea expunerii la un pericol cauzat de factori naturali, tehnogeni, biologici și sociali și consecințele acesteia, exprimate prin efect nociv asupra sănătății și gravitatea acestui efect; la **art. 4 alin. (2)** stabilește că supravegherea de stat a sănătății publice se realizează prin identificarea, evaluarea, managementul și comunicarea riscurilor pentru sănătatea publică, prognozarea și diminuarea impactului negativ al acestora asupra sănătății; la **art. 4 alin. (3)** supravegherea de stat a sănătății publice se realizează prin protecția sănătății prin elaborarea, coordonarea, supravegherea și controlul de stat al aplicării actelor legislative și a altor acte normative, a ghidurilor de bune practici și proceduri standard de operare care reglementează determinanții stării de sănătate; **art. 6 alin. (2)** prevede că normele sanitare care stabilesc criteriile de securitate și siguranță pentru om ale factorilor mediului înconjurător și ocupațional, ale produselor și serviciilor, cerințele de asigurare a unor condiții favorabile pentru viață și normativele sanitare sunt reglementate prin regulamente sanitare elaborate de Ministerul Sănătății, Muncii și Protecției Sociale și aprobate de Guvern; **art. 16 alin. (3)** stipulează că

Agenția Națională pentru Sănătate Publică asigură fundamentarea politicilor și strategiilor de sănătate publică, participă la elaborarea proiectelor de regulamente sanitare, metodologii și altor acte privind sănătatea publică, asigură activități și expertize specializate, oferă suport metodico-practic în domeniul sănătății publice; **art. 17 alin. (2)** statuează că, Centrele de sănătate publică, în limita domeniilor de competență, în conformitate cu legislația în vigoare, autorizează, avizează și certifică activități, produse și servicii cu impact asupra sănătății publice; **art. 35 alin. (1)** statuează că aerul atmosferic și cel din încăperi, nivelurile de zgomot, vibrații, iradieri electromagnetice, radiații ionizante și alți factori prezenți în localități și în locurile de aflare permanentă sau temporară a oamenilor nu trebuie să prezinte riscuri pentru sănătatea umană; **art. 35 alin. (2)** stabilește că persoanele fizice și juridice sunt obligate să întreprindă măsuri de prevenire și lichidare a poluării aerului atmosferic și a celui din încăperi cu substanțe nocive, de diminuare a nivelurilor de zgomot, vibrații, iradieri electromagnetice, radiații ionizante și a altor factori fizici care afectează sănătatea populației.

- 4.7 **Regulamentul privind organizarea și funcționarea Agenției Naționale pentru Sănătate Publică aprobat prin Hotărârea Guvernului nr. 1090/2017 la pct. 8 subpct. 1)** stabilește că Agenția realizează funcțiile stabilite de prezentul Regulament în domeniul supravegherii de stat, promovării și protecției sănătății publice; **la pct. 8 subpct. 3)** prevede că Agenția realizează funcțiile stabilite de prezentul Regulament prin monitorizarea și evaluarea stării de sănătate a populației.
- 4.8 **Hotărârea Guvernului nr.181/2019 pentru aprobarea Regulamentului sanitar privind normativele admise de emitere a zgomotului și a vibrației la desfășurarea activităților de comerț interior aprobat prin Hotărârea Guvernului nr .181/2019 la pct. 2** prevede că, controlul asupra executării prezentei hotărâri se pune în sarcina Agenției Naționale pentru Sănătate Publică; **pct. 2** din regulamentul stabilește că prezentul Regulament are drept scop asigurarea condițiilor inofensive de trai pentru populație în cazurile desfășurării activităților de comerț interior de către unitățile comerciale amplasate în edificiile blocurilor locative, publice, anexate la acestea și unitățile comerciale amplasate pe teritoriul zonelor rezidențiale ale localităților urbane și rurale; **pct. 4** prevede că definiția intervalului timpului de evaluare ca fiind interval de timp în care se efectuează evaluarea zgomotului: de zi – de la 7.00 până la 22.00; de noapte – de la 22.00 până la 7.00; **pct. 5** statuează că parametrii și unitățile de măsurare a zgomotului permanent sunt: nivelurile de presiune sonoră (L) în benzile de octavă cu frecvențe medii geometrice 31,5, 63, 125, 250, 500, 1000, 2000, 4000 și 8000 Hz, care se măsoară în dB, și nivelul presiunii sonore ponderat pe întreaga bandă a frecvențelor menționate, care se măsoară în dBA; **pct. 6** stipulează că parametrii și unitățile de măsurare a zgomotului nepermanent (intermitent, oscilant în timp) sunt: nivelul echivalent de presiune sonoră (L_{Aechiv}) în benzile de frecvențe de octavă cu frecvențe medii geometrice 31,5, 63, 125, 250, 500, 1000, 2000, 4000 și 8000 Hz, care se măsoară în dBA, și nivelul maxim de zgomot ponderat pe aceleași frecvențe (L_{Amax}), care se măsoară în dBA; **pct. 7** stipulează că parametrii și unitățile de măsurare a vibrației mecanice în clădirile locative și publice reprezintă vibroacelația medie pătratică ponderată pe banda frecvențelor 0,5–80 Hz (r.m.s.), care se măsoară în m/s^2 .
- 4.9 **Normativul în construcții Protecția contra Zgomotului NCM E.04.02-2014 (MCH 22.05-2014) aprobat prin ordinul Ministerului Dezvoltării Regionale și Construcțiilor al Republicii Moldova nr. 199/2014 la pct. 1** stabilește că prezentul normativ în construcții stabilește condițiile obligatorii care trebuie îndeplinite la proiectarea, construirea și exploatarea clădirilor cu diferită destinație, la sistematizarea și construcția centrelor populate scopul protecției contra zgomotului și asigurării

parametrilor normați ai mediului acustic în clădirile de locuit, publice și de producere și pe teritoriul zonei populate; **pct. 4.1. lit. b)** prevede că protecția contra zgomotului prin metode constructiv-acustice trebuie asigurată în încăperile clădirilor de locuit și publice prin utilizare elementelor de închidere care asigură izolarea fonică normată; **pct. 4.5.** statuează că, calculul acustic trebuie efectuat în următoarea consecutivitate identificarea surselor de zgomot și determinarea caracteristicilor lor de zgomot; alegerea punctelor în încăperi și pe teritorii, pentru care trebuie efectuat calculul (punctelor de calcul), determinarea căilor de propagare a zgomotului de la sursă (surse) până la punctele de calcul, și a pierderilor de energie sonoră pe fiecare cale (reducerea datorită distanței, ecranării, izolării fonice a elementelor de închidere, absorbției de sunet etc.); determinarea nivelelor de zgomot preliminate în punctele de calcul; determinarea reducerii necesare a nivelelor de zgomot prin compararea nivelelor de zgomot prevăzute cu valorile admisibile; elaborarea măsurilor de asigurare a reducerii necesare a zgomotului; efectuarea calculului de verificare a nivelelor de zgomot prevăzute în punctele de calcul, ținând cont de executarea măsurilor constructiv-acustice; **tabelul 1 pct. 7** prevede nivelul sonor maxim al sunetului în încăperile de cult.

- 4.10 **Convenția pentru apărarea drepturilor omului și a libertăților fundamentale art. 8 alin. (1)** stabilește că orice persoană are dreptul la respectarea vieții sale private și de familie, a domiciliului său și a corespondenței sale; **art. 8 alin. (2)** statuează că nu este admis amestecul unei autorități publice în exercitarea acestui drept decât în măsura în care acesta este prevăzut de lege și constituie, într-o societate democratică, o măsură necesară pentru securitatea națională, siguranța publică, bunăstarea economică a țării, apărarea ordinii și prevenirea faptelor penale, protecția sănătății, a moralei, a drepturilor și a libertăților altora; **art. 14** stipulează că exercitarea drepturilor și libertăților recunoscute de prezenta Convenție trebuie să fie asigurată fără nicio deosebire bazată, în special, pe sex, rasă, culoare, limbă, religie, opinii politice sau orice alte opinii, origine națională sau socială, apartenență la o minoritate națională, avere, naștere sau orice altă situație.

V. În concluzie, Consiliul reține următoarele

- 5.1 Din materialele examinate, Consiliul reține că urmează să se pronunțe asupra existenței faptei de discriminare pe criteriul locului de trai în exercitarea dreptului la viață privată.
- 5.2 Consiliul reamintește că, atât legislația națională (art. 15 alin. (1) și art. 19 din Legea nr. 121 cu privire la asigurarea egalității), cât și practica Curții Europene a Drepturilor Omului (cauza D. H. și alții c. Republicii Cehe par. 82-84, par. 177, cauza Chassagnou și alții c. Franței par. 91-92, cauza Timishev c. Rusiei par. 57), prevede o regulă specială referitor la sarcina probei în litigiile privind discriminarea și anume, sarcina probei trece la reclamat atunci când petiționarul prezintă dovezi din care se poate prezuma că a existat un tratament discriminatoriu.
- 5.3 Consiliul, analizând natura alogațiilor petiționarului, le-a supus examinării prin prisma elementelor constitutive ale discriminării indirecte. Astfel, pentru a institui prezumția discriminării indirecte, argumentele expuse trebuie să caracterizeze cumulativ următoarele elemente:
- a) existența unei reguli, unui criteriu sau a unei practici aparent neutre (cerință care se aplică tuturor)
 - b) care dezavantajează anumite persoane
 - c) pe baza unui criteriu protejat.
- 5.4 Examinând circumstanțele cauzei, Consiliul a instituit prezumția discriminării indirecte. Consiliul a reținut că zgomotul produs de instalația de tâmplărie afectează sănătatea și viața privată a persoanelor care locuiesc în preajmă. De asemenea, petiționarul deplânge faptul că autoritățile competente nu pot să întreprindă măsuri efective pentru a

stopa această practică. Astfel, Consiliul a prezumat că, lipsa cadrului normativ care ar permite sancționarea persoanelor pentru zgomotul emis de pe proprietatea acestora care depășește limita admisibilă, dezavantajează preponderent vecinii. Dezavantajul se manifestă prin expunerea acestora la poluare fonică. Petiționarul a invocat drept criteriu protejat locul de trai. În vederea elucidării celor invocate de petiționar, Consiliul a organizat audieri.

- 5.5 Conform art. 15 alin. (1) din Legea cu privire la asigurarea egalității nr. 121/2012, sarcina de a proba că faptele în cauză nu constituie discriminare revine persoanei/instituției despre care se presupune că a comis fapta discriminatorie. Consiliul urmează să aprecieze dacă situația deplânsă se justifică printr-un scop legitim și dacă mijloacele de atingere a scopului sunt proporționale și nu constituie o acțiune discriminatorie.
- 5.6 În susținerea poziției proprietarul locuinței de pe care se emană zgomotul disputat, a notat că situația nu ar fi așa cum a relatat-o petiționarul, subliniind că acesta ar fi conflictual. Autoritățile vizate au notat că nu au ignorat problema sesizată de petiționar, punctând că de fiecare dată au întreprins toate măsurile legale posibile.
- 5.7 În vederea elucidării tuturor aspectelor, Consiliul, în data de 17 mai 2021, a organizat o ședință de audieri, la care au participat toate părțile vizate. În urma discuțiilor purtate în cadrul ședinței de audieri, petiționarul și proprietarul locuinței de pe care se emană zgomotul disputat au căzut de acord să soluționeze problema pe cale amiabilă. În acest sens, Consiliul a facilitat acest proces prin întocmirea unui acord de mediere care sumariza totalitatea angajamentelor pe care părțile au convenit să și le asume. Pentru punerea în aplicare a acordului de mediere s-a convenit acordarea unui termen rezonabil. La expirarea acestuia, Consiliul a constatat că încercarea de soluționare pe cale amiabilă a problemei a eșuat, or din cele reținute, zgomotul continuă să persiste și să afecteze sănătatea vecinilor. Respectiv, Consiliul a purces la soluționarea plângerii prin emiterea deciziei.
- 5.8 Consiliul, analizând circumstanțele constatate și materialele acumulate la dosar, ajunge la concluzia că problema expusă, depășește situația individuală a petiționarului. Într-o situație similară, în lipsa reglementărilor normative clare ce ar institui un mecanism de limitare, control și sancționare a tuturor zgomotelor produse în timpul zilei care depășesc nivelul admisibil, situația se va repeta. Consiliul înțelege că, la moment, normativele existente se referă la zgomotul care pătrunde din exterior în interiorul clădirilor și cele produse în urma desfășurării activităților de comerț interior, nu și pentru celelalte situații precum cea reținută în cauza respectivă. De asemenea, Consiliul observă că sunt prevăzute sancțiuni doar pentru tulburarea liniștii publice în timpul nopții, nu și în timpul zilei în cazul în care volumul zgomotului depășește anumite limitele admisibile. În viziunea Consiliului aceste lacune ar putea fi acoperite printr-o ajustare a cadrului normativ, în sensul stabilirii unor limite admisibile ale nivelului zgomotului produs în timpul zilei, inclusiv sancțiuni în caz de depășire ale acestora.
- 5.9 Stabilind problema încălcării legate de dreptul la viața privată, Consiliul totuși nu poate reține drept criteriu protejat locul de trai, deoarece în situație similară se află nu doar petiționarul, dar și toți vecinii reclamatului. Respectiv locul de trai nu reprezintă o caracteristică individuală care deosebește petiționarul de alți vecini. În lipsa unui element constitutiv al discriminării (criteriul protejat) Consiliul nu poate constata existența discriminării.

Astfel, conducându-se de prevederile art. 1, 2, 3, art. 15 alin. (4) din Legea cu privire la asigurarea egalității nr. 121/2012, coroborat cu pct. 61 din Regulamentul cu privire la activitatea Consiliului pentru prevenirea și eliminarea discriminării și asigurarea egalității aprobat prin Legea nr. 298/2012,

CONSILIUL DECIDE

1. Faptele constatate nu reprezintă discriminare.
2. Stabilind violarea dreptului la viața privată prin lipsa unui cadru normativ, care ar reglementa normativele admisibile de emiterie a zgomotului produs în timpul zilei și sancționarea în caz de nerespectare a acestora, Consiliul remite prezenta Decizie Avocatului Poporului cu solicitarea de a recomanda Guvernului să instituie un grup de lucru cu reprezentanții autorităților competente pe segmentul examinat, în vederea remedierii situației.
3. Decizia se comunica părților și va fi făcută publică pe adresa www.egalitate.md.
4. Decizia poate fi contestată, în decurs de 30 de zile de la data comunicării, la Judecătoria Chișinău, sediul Râșcani, situată pe adresa: mun. Chișinău, str. Kiev, 3.

Membrii Consiliului care au votat decizia:

Ian FELDMAN – președinte

Svetlana DOLTU – membră

Andrei BRIGHIDIN – membru

Victorina LUCA – membră

Evghenii Alexandrovici GOLOȘCEAPOV – membru